

מתקיף לה רב המנונא מידי קנון ותמחוי קתני –

***Rav Hamnoonoh* challenged it; did it state a funnel and a plate**

OVERVIEW

בורר ואוכל וכו' ולא יברור ואם בירר חייב (which reads ברייתא interpreted the רב יוסף בורר (he is בורר one may not be קנון ותמחוי with a ביד one may be בורר; חטאת (חטאת רב המנונא חייב חטאת נפה וכברה one is חייב חטאת). However רב המנונא challenged this explanation, saying, מידי קנון ותמחוי קתני. There is a dispute between רב יוסף and רב המנונא how to understand the challenge of רב המנונא.

פירש הקונטרס¹ דהכי נמי הוה מצי למיפרך מידי נפה וכברה קתני² -

ר"י explained that רב המנונא could have just as well asked, ‘does it state a sieve and a sifter’.

פרש"י disagrees with תוספות

וקשה לרבינו יצחק מאי קמשני רב המנוא -

And the ר"י has a difficulty with פרש"י, for if the challenge of רב המנונא is the way רש"י interprets it, so **what is רב המנונא answering** by explaining the ברייתא that it depends whether he was מתוך אוכל בורר or פסולת מתוך אוכל, the same question which he asks on רב יוסף -

לדידיה נמי תקשה מידי [אוכל] מתוך פסולת קתני³ -

Applies also to רב המנונא, namely, does the ברייתא states אוכל מתוך פסלת?!

פרש"י has an additional question on תוספות

ועוד בסמוך פירש הקונטרס⁴ והתניא חייב דהיינו הך דהכא ומשני דבנפה וכברה מיירי -

And additionally, רש"י shortly explains that when the גמרא asked on רב אשי (who maintains that בורר is פטור) **‘but we learnt in a ברייתא** that בורר is חייב’; regarding this ברייתא, רש"י explains that it is **referencing this ברייתא here** (which states ואם

¹ בד"ה מיד.

רב רב יוסף (which inserted רב יוסף) state בריתא asking does (or instead of) in addition to רש"י² is saying that could have [also] asked does it state נפה וכברה (which also inserted רב יוסף). According to פרש"י the challenge of רב רב המנונא was that רב יוסף is adding terms which the בריתא did not state.

³ If s' question on רב יוסף was that he is inserting terms which the ברייתא does not state (as it appears from פסולת and אוכל מתוך פסולת), so the same question applies to רב המנונא that he too is inserting the concepts of פסולת and אוכל מתוך פסולת, which the ברייתא does not state (as רב indeed asks on רב המנונא).

גמרא. פטור. The פטור he is שני מיני אוכלין from בורר that if he was רב אשי there cites the view of גמרא. בד"ה והתניא 4
לא יברור ואם here of ברייתא רש"י explains, 'ההתניא חייב' The חייב that he is ברייתא asked, but we learnt in
פטור אבל therefore he is בורר בקנון ותמחוי where he was רב אשי is discussing that גמרא reconciled. בירר חייב חטאת
אסור, while our ברייתא is discussing נפה וכברה therefore he is חייב חטאת.

(בירר חייב חטאת). **And the גמרא answered that this ברייתא is discussing a case where he was בורר בקנון ובתמחוי רב אשי**, however **בנפה וכברה**, This concludes the citation from the גמרא and **רש"י** asks -

והיכי משני הכא⁵ מידי נפה וכברה קתני⁶ -

But how can the גמרא answer that the ברייתא is where he was בכברה, does it state בנפה וכברה in the ברייתא?!

offers his interpretation:

ונראה לרבינו יצחק דדוקא מקנון ותמחוי פריך והכי פירוש⁷ מידי קנון ותמחוי קתני -

(not **קנון ותמחוי** **רב המנונא** **ר"י** that **was asking only from** **מידי קנון ותמחוי** **as** **נפה וכברה** **maintains**), **and this is the explanation of** **קתני** -

כיון דנחת לפרושי דיני ברירה דביד מותר ובנפה וכברה חייב חטאת⁸ -

Since the ברייתא is interested in explaining the detailed laws of ברירה that if it was done by hand it is מותר and if it is done בכברה he is חייב חטאת -

לא היה לו להניח מלשנות קנון ותמחוי דפטור אבל אסור:

The ברייתא should not have left out from teaching us a third case that by קנון פטור אבל אסור he is ותמחוי

SUMMARY

מידי קנון ותמחוי קתני means according to **רש"י** that **רב יוסף** is inserting new concepts into the ברייתא, while according to the **ר"י** the question is that the ברייתא should have been more explicit regarding **פטור אבל אסור** (by **קנון ותמחוי**).

THINKING IT OVER

1. **נפה** maintains that there is no problem with inserting new concepts (like

⁵ The **הכא** (instead of **הכי**) amends this to read **הכי**.

⁶ We have discounted the answer of **רב יוסף** that the ברייתא rules **חייב** by **נפה וכברה**, because of **רב המנונא's** challenge, so how can the גמרא later establish the ברייתא by **נפה וכברה** contrary to our conclusion here. These questions are according to **רש"י** who understands **רב המנונא** to mean that we cannot insert new concepts in the ברייתא (whether **קנון ותמחוי** or **נפה וכברה**), which the ברייתא does not state.

⁷ According to the **ר"י**, **רב המנונא** was not bothered how **רב יוסף** inserted new concepts (**קנון וכו'**) into the ברייתא, for this is a common practice. Therefore **רב המנונא** was able to insert his concepts of **פטור**. It is also understood why the גמרא later can establish our ברייתא (**חייב חטאת**) by **נפה וכברה** for that never bothered **רב המנונא**. See 'Thinking it over' # 1.

⁸ The ברייתא states **חטאת**. **היו וכו' בורר ואוכל כו' ולא יברור ואם בירר חייב חטאת**. The ברייתא apparently is teaching us two laws, one where he is **מותר** (which we interpret **ביד**) and one where he is **חייב** (by **נפה וכברה**). However **רב יוסף** added (that the word **יברור** is) a third case where the rule is **פטור אבל אסור** (by **קנון ותמחוי**); if this is true, asks **רב המנונא**, the ברייתא should have clearly stated a third case of **פטור אבל אסור** (by **קנון ותמחוי**), which it does not. See 'Thinking it over' # 2 & 3.

and offers a different explanation of s' question.¹⁰ However, ⁹ (etc.) and ¹¹ challenges ¹² and asks ¹³ indicating that there is an issue with inserting new concepts, which the ¹⁴ did not mention, so the question remains on ¹⁵ as well, so how can the ¹⁶ explain that the ¹⁷ is by ¹⁸!?

2. If ¹⁹ was bothered how can ²⁰ insert a third case in the ²¹ (which it does not seem to indicate);²² why did not ²³ establish the ²⁴ in only two case; if he is ²⁵ he is ²⁶ and if he is ²⁷ he is ²⁸!?

3. According to the ²⁹ (or ³⁰), how did ³¹ understand s' explanation of the ³²; is the ³³ including three cases (and the words ³⁴ refers to ³⁵ which are ³⁶), or is the ³⁷ discussing only two cases (³⁸ and ³⁹) and ⁴⁰ is by ⁴¹; however ⁴² is adding a third case of ⁴³ (which the ⁴⁴ [perhaps] should have included)?⁴⁵

⁹ See footnote # 7.

¹⁰ See footnote # 8.

¹¹ This also seems to undermine the view of the ¹², that new concepts may be inserted.

¹² See ¹³.

¹³ See footnote # 8.

¹⁴ See ¹⁵.

¹⁵ See ¹⁶.